جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

تاریخ تشیع

History of Shiism

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم انسانی

ویژه جامعه المصطفی (ص) العالمیه

باسمه تعالی

نام رشته: تاریخ تشیع — **عنوان گرایش:-**

گروه تحصیلی: علوم انسانی — **دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته**

زیرگروه تحصیلی: علوم حوزوی — **نوع مصوبه: بازنگری**

پیشنهادی: جامعه المصطفی (ص) العالمیه — **تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵**

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته تاریخ تشیع، در جلسه شماره ۲۸ تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۵ گروه تخصصی برنامه‌ریزی و گسترش دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی خاص (علوم حوزوی) به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در جامعه المصطفی (ص) العالمیه پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو – این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته تاریخ تشیع مصوب جلسه ۵۴۸ تاریخ ۱۳۸۴/۰۳/۲۱ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در جامعه المصطفی (ص) العالمیه پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر رضا نقی‌زاده
مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی
و دبیر کمیسیون

دکتر قاسم عموعابدینی
معاون آموزشی و رئیس کمیسیون

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی و آموزشی

جمهوری اسلامی‌ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

جامعة المصطفى العالمية

برنامه درسی رشته

تاریخ تشیع

History of Shiism

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

تهیه‌کنندگان:

دکتر ناصر رفیعی محمدی	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ دانشیار
دکتر حسین عبدالمحمدی	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ دانشیار
دکتر نعمت الله صفری فروشانی	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استاد
دکتر قاسم احمدی	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار
دکتر محمد الله اکبری	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار
دکتر محمد دشتی	عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱.	فرقه‌های شیعی	تاریخ فرق شیعه
۲.	دولت‌های شیعی	تاریخ حکومت‌های شیعه
۳.	متون تخصصی	حذف
۴.	مراکز تشیع	حذف
۵.	زبان تخصصی (۱)	حذف
۶.	زبان تخصصی (۲)	حذف
۷.	تشیع در آثار مستشرقان	تاریخ تشیع از منظر مسلمانان غیر شیعی
۸.	تاریخ حوزه‌ها و مرجعیت شیعی	حذف
۹.	شیعه و تمدن اسلامی	شیعه و تمدن اسلامی
۱۰.	تاریخ نگاری تشیع	حذف
۱۱.	شناخت مآخذ تاریخ تشیع	منابع و ماخذ تاریخ تشیع
۱۲.	دانشمندان شیعی و مهم‌ترین آثار علمی‌مکتوب	حذف
۱۳.	شیعه در جهان امروز	شیعه در جهان معاصر
۱۴.	تاریخ اندیشه سیاسی شیعه	تاریخ اندیشه‌های سیاسی شیعه
۱۵.	جدید	تاریخ پیدایش و گسترش تشیع
۱۶.	جدید	جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه
۱۷.	جدید	تاریخ اجتماعی شیعه
۱۸.	جدید	تاریخ قیام‌های شیعه
۱۹.	جدید	شیعه و علوم
۲۰.	جدید	خاور پژوهان و تاریخ تشیع
۲۱.		

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

عنوان رشته: تاریخ تشیع

عنوان رشته به لاتین:History of Shiism

عنوان دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد

مجتمع آموزش عالی تاریخ، سیره و تمدن اسلامی‌دارای سه مدرسه عالی(دانشکده) به نام‌های مدرسه عالی تاریخ اسلام، مدرسه تمدن اسلامی‌و تاریخ اسلام معاصر و مدرسه تاریخ اهل بیت ع و تاریخ تشیع است. مدرسه اخیر دارای دو رشته تاریخ اهل بیت ع و تاریخ تشیع در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری است. این دو رشته در هر دو سطح دکتری و کارشناسی ارشد در حال حاضر در یک گروه علمی‌اجرا می‌شود.

رشته «تاریخ تشیع» در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته یک دوره کامل آموزشی، مطابق با ضوابط و مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران است که در آن به شناخت و بررسی تاریخ شیعه پرداخته می‌شود .امروزه شناخت شیعه یکی از پرجاذبه‌ترین گرایش‌های مطالعاتی است که وقتی به صورت بررسی همه جانبه و به دور از تعصبات و گرایش‌های جدلی انجام شود، می‌تواند به معرفی صحیح شیعه در جهان بیانجامد. شناخت صحیح تاریخ تشیع هم به فهم از تشیع اثنی عشری مدد می‌رساند و هم زمینه تعامل و مانور بیشتر در عرصه گفتگو و تفاهم ادیان و مذاهب را فراهم می‌آورد.

مشخصات کلی رشته تاریخ تشیع در مقطع کارشناسی ارشد: درس‌های این رشته در مجموع ۳۲ واحد درسی است که شامل ۴ واحد پایان نامه، ۱۲ واحد درسهای تخصصی و ۱۶ واحد درس‌های اختیاری است. درس‌های حوزوی هم در صورت نیاز اضافه می‌شود که در این جا لحاظ نشده است.

درس‌های دوره کارشناسی ارشد در رشته تاریخ تشیع به صورت نظام آموزشی درسی –واحدی و در حد اکثر ۵ نیم سال و به صورت هر نیم سال ۱۶ هفته برگزار می‌شود. این رشته در صدد ایجاد قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی بیشتر و گسترده تر از دوره کارشناسی تاریخ اسلام است. درس‌های این رشته به گونه تنظیم شده است که زمینه ساز تربیت دانش پژوهانی برخوردار از دانش و بینش عمیق تر در مسائل و مطالعات تاریخی در بخش‌های مختلف تاریخ تشیع است. در این رشته ارتقای توانمندی‌های علمی‌و مهارت‌های لازم و حرفه‌ای آن دسته از دانش پژوهانی که از رشته هایی غیر از تاریخ اسلام قصد ورود به این رشته را دارند، دروس پیش نیاز در نظر گرفته شده است. دانش پژوهان این رشته بایستی حد اکثر تا پایان نیم سال دوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را به تصویب گروه علمی– تربیتی برسانند.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

سرگذشت شیعیان در تاریخ اسلام با ابهامات و سوالات متعددی روبرو است و در واقع پاسخ به این سوالات همان مرزهای رشته تاریخ تشیع است رشته مذکور با ورود به تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان و نیز آشنایی دانش پژوه با زندگی و سیره ائمه از یک سو و آشنایی با حکومتفرقهو دانشمندان شیعی از سوی دیگر، پاسخ‌های مناسبی به پرسش‌های دانش پژوهان در حوزه‌های فوق می‌دهد.

ایجاد زمینه برای تربیت پژوهشگران متخصص در حوزه تاریخ تشیع و ارتقاء توان علمی‌و پژوهشی دانش پژوهان نقاط مختلف جهان با نیازهای روز جامعه شیعی تربیت افراد متخصص برای معرفی مذهب شیعه و گسترش مطالعات و تحقیقات در زمینه تاریخ تشیع از اهداف این رشته محسوب می‌شود.

1. آشنایی تحلیلی دانش پژوهان با پرسش، مساله، شبهه و روش مطالعه و تحقیق و راه حل آنها.

2. ایجاد توامندی علمی‌و بینش عمیق نسبت به مسائل رشته جهت پاسخگویی به شبهات مربوطه و حل مسائل رشته.

3. تربیت نیروهای متخصص، کوشا، متعهد، کارامد و توانمند.

4. تربیت نیروهای متخصص متخلق به اخلاق الهی و نبوی و امامی.

علاوه بر اهداف کلی، برای بازنگری این رشته می‌توان به اهدافی نظیر افزودن دروس و متون جدید مورد نیاز در جهت شناخت هر چه بیشتر اندیشه و تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان معاصر در مناطق مختلف و پاسخگویی به شبهه‌ها و مسئله‌های جدید طرح شده توسط دیگر مسلمانان یا شرق شناسان در زمینه تاریخ تشیع.

رشته تاریخ تشیع با شیعه شناسی قرابت زیادی دارد اما در تفاوت آندو باید گفت که شیعه شناسی دارای سه گرایش کلام، جامعه شناسی و تاریخ است لذا شیعه شناسی اعم از تاریخ تشیع است. در شیعه شناسی(در گرایش تاریخ) به مطالعات عینی و بیرونی پرداخته می‌شود اما در تاریخ تشیع مطالعات نظری مدنظر است.

پ) ضرورت و اهمیت

در قرن اخیر و به ویژه در دوران پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی‌رویکردها، روشها و مسائل تازه ای در مطالعه شیعه، تشیع و مسائل و شبهه‌های مربوط به آن پدیدار شده است. از سوی دیگر مطالعات گسترده تری نسبت به گذشته در باره تشیع و مسائل آن صورت گرفته و در قالب آثار تحقیقی جدید با رویکردها و روشهای تازه در باره تشیع و تاریخ آن عرضه شده است. آشنایی عمیق با این امور ایجاب می‌کند که این رشته در مقاطع گوناگون تاسیس و سرفصل‌های آن بازنگری و به روز شود. تا با تربیت نیروهای متخصص و متعهد و کوشا و کارامد بتوان با روش تاریخی به از تشیع به صورت عالمانه دفاع کرد و پاسخ‌های قانع‌کننده ارائه داد.

۱. اهمیت شناخت تاریخ تشیع به عنوان هویت مذهبی شیعه در احیاء و تحکیم مبانی مذهب راستین تشیع و توسعه آن؛
۲. ماموریت المصطفی (ص) در تربیت متخصصان و پژوهشگران برجسته، در زمینهٔ تاریخ تشیع؛
۳. نیاز امت و نظام اسلامی به تبیین درست تاریخ تشیع و پاسخگویی به شبهات تاریخی .
۴. تبیین هرچه بهتر راهبردهای تمدن سازی آینده شیعه

برنامه درسی گرایش دوره کارشناسی ارشد «تاریخ تشیع» در سال ۱۳۸۰ در شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورد تایید قرار گرفت. در فاصله‌ای کوتاه پس از راه اندازی این رشته در دانشگاه امام صادق(ع) در سال 1383، شورای گسترش آموزش عالی در اوایل سال ۱۳۸۴ برنامه درسی دیگری برای این گرایش تعریف و به دانشگاهو مراکز آموزش عالی ابلاغ نمود. اگر از ده دانشگاهی که در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ در این گرایش دانشجو جذب کرده اند، دانشگاه‌های پیام نور و غیرانتفاعی را حذف کنیم، تنها پنج دانشگاه دولتی باقی می‌مانند که آنها نیز از الگوی واحدی در ارائه‌ی دروس پیروی نمی‌کنند.

در ایران دانشگاه‌های ادیان و مذاهب، اصفهان، تهران، پیام نور، دانشگاه شهید مطهری، دانشگاه لرستان و جامعه المصطفی رشته تاریخ تشیع را دارند. دروس رشته تاریخ تشیع در این دانشگاهنزدیک به هم بوده و در مواردی دارای اختلاف است.

درسطح بین المللی در کشور رژیم صهیونیستی حداقل در چهار مرکز شناخته شده رشته شیعه شناسی تاسیس شده است که عبارت اند از دانشگاه عبری اورشلیم، حیفا، دانشگاه باریلان و مرکز موشه دایان. همچنین مراکز شیعه شناسی در کشورهای غربی فعال و مشغول پژوهش هستند. در فرانسه مرکز شیعه شناسی استراسبورگ و در هامبورگ آلمان مرکزی به همین نام فعالیت می‌کنند. در آمریکا می‌توان به دانشگاه هاروارد و کالیفرنیا و در کانادا به موسسه مطالعات اسلامی‌دانشگاه مک گیل و تورنتو اشاره

کرد. برخی از مراکز دانشگاهی انگلیس همچون دانشگاه های منچستر، لندن، دارام وادینبورو به فعالیت های شیعه پژوهشی توجه دارند و مراکز شیعه پژوهشی تاسیس کرده‌اند، ولی در مطالعات غربی رشته ای به نام تاریخ تشیع وجود ندارد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱)- توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس حوزوی	۲۰
دروس تخصصی	۲۰
دروس اختیاری	۸
پایان‌نامه	۴
جمع	۵۲

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
شناخت نقش اهل بیت (ع) و شیعیان (دانشمندان و دولت‌ها و خاندان‌های شیعه) در تاریخ تشیع	نقش اهل بیت ع در تمدن اسلامی + شیعه و تمدن اسلامی
آگاهی از زمینهو عوامل پیدایش و ویژگی‌های فکری، ساختاری و حوزهٔ فعالیت جریان و جنبش‌های سیاسی و فکری جهان اسلام در دوران معاصر	جریانو جنبش‌های معاصر جهان اسلام
آگاهی نسبی در زمینهٔ ویژگی‌های روش شناسانه و محتوای مهمترین منابع تاریخ تشیع	منابع و مآخذ تاریخ تشیع
آگاهی از اصول روش تحقیق و مکتب‌های روش پژوهش در تاریخ	روش تحقیق در تاریخ
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
آگاهی از کلام اسلامیو تفسیر آیات تاریخی و ابواب فقهی مرتبط با تاریخ	دروس حوزوی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

۱. داشتن مدرک تحصیلی سطح دو حوزوی یا کارشناسی
۲. احراز استعداد و توانایی فراگیری مباحث علمی
۳. پذیرش در مصاحبه و ارزیابی علمیورود به مقطع
۴. عدم منع قانونی در تحصیل.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲)- عنوان و مشخصات کلی دروس حوزوی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	فقه ۱	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۲	فقه ۲	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۳	فقه ۳	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۴	اصول ۱	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۵	اصول ۲	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۶	تاریخ تحلیلی اسلام	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۷	کلام مقارن	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۸	فلسفه اسلامی	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۹	تفسیر موضوعی	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
۱۰	معارف حدیثی	۲	✓	–	–	۳۲	–	ندارد
جمع کل		**۲۰**	**–**	**–**	**–**	**۳۲۰**	**–**	

جدول (۳)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	تاریخ در قرآن و روایات	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۲	فلسفه علم تاریخ	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۳	تاریخ پیدایش و گسترش تشیع	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۴	تاریخ قیام‌های شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۵	تاریخ حکومت‌های شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۶	تاریخ اندیشه‌های سیاسی شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۷	شیعه و تمدن اسلامی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۸	منابع و ماخذ تاریخ تشیع	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۹	تاریخ اجتماعی شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۱۰	شیعه در جهان معاصر	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
جمع کل		۲۰	-	-	-	۳۲۰	-	-

جدول (۴)- عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	تاریخ تشیع از منظر مسلمانان غیر شیعی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۲	شیعه و علوم	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۳	خاور پژوهان و تاریخ تشیع	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۴	جغرافیای جهان اسلام	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۵	تاریخ فرق شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۶	جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
جمع کل		۱۲	-	-	-	۱۹۲	-	-

یادآوری: دانش پژوهان باید ۸ واحد از دروس فوق را انتخاب و بگذارانند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

دروس حوزوی

عنوان درس به فارسی:	فقه ۱		
عنوان درس به انگلیسی:	Jurisprudence 1 (sale, options, rent)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصّصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حدّ کتاب دروس تمهیدیّهٔ فی الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل بیع، خیارات، اجاره،

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کتاب بیع

-۱)کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

۲) شروط العقد بیع

۳- شروط المتعاقدین

۴- شروط العوضین

-کتاب خیارات

کلیات مفاهیم (ضرورت ، اهداف ، پیشینه(

۱ ـ خیار المجلس

۲ ـ خیارالحیوان

۳ ـ خیار الشرط

۴ ـ خیار تخلف الشرط

۵ ـ خیار الغبن

۶ ـ خیار العیب

۷ ـ خیار التأخیر

۸-خیار الرؤیهٔ

-کتاب اجاره

۱)کلیات (مفاهیم ، ضرورت، اهداف ، تاریخچه)

۲-حقیقهٔ الإجارهٔ

۳-شرائط العوضین

۴-الضمان فی باب الإجارهٔ

۵-من احکام عقد الإجارهٔ

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضهٔ البهیّهٔ فی اللمعهٔ الدمشقیهٔ / المؤلف: الشهید الثانی/

۲-الزبدهٔ الفقهیهٔ فی شرح الروضهٔ البهیهٔ/ تالیف السیّد محمّد حسن ترحینی العاملی/ المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیّهٔ فی الفقه الإستدلالی / المؤلف : الإیروانی، الشیخ محمد باقر/ ناشر: موسسهٔ الفقه

عنوان درس به فارسی:	فقه ۲		
عنوان درس به انگلیسی:	Jurisprudence 2 (marriage and divorce)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصّصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حدّ کتاب دروس تمهیدیّهٔ فی الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل نکاح و طلاق

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کتاب نکاح

۱-کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

۲-النکاح وبعض أحکامه

۳-ولایة الأبوین

۴-أحکام النظر

۵-من یحرم العقد علیها

۶-الزواج المُؤقت

-کتاب طلاق

کلیات مفاهیم (ضرورت ، اهداف ، پیشینه(

۱ ـ حقیقة الطلاق

۲ ـ شرائط صحة الطلاق

۳ ـ اقسام الطلاق

۴ ـ أحکام العدة

۵ ـ من أحکام الخلع والمباراة.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضة البهیّة فی اللمعة الدمشقیة / المؤلف: الشهید الثانی/

۲-الزبدة الفقهیة فی شرح الروضة البهیة/ تالیف السیّد محمّد حسن ترحینی العاملی/ المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیّة فی الفقه الإستدلالی / المؤلف : الإیروانی، الشیخ محمد باقر/ ناشر: موسسة الفقه

عنوان درس به فارسی:	فقه ۳		
عنوان درس به انگلیسی:	Jurisprudence 3 (Limits, (Retribution, Dayat		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصّصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حدّ کتاب دروس تمهیدیّهٔ فی الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل حدود، قصاص، دیات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

-کتاب حدود

۱ - موجبات الحد

۲- کیفیهٔ اقامهٔ الحد

۳- التعزیر

-کتاب قصاص

۱ - القصاص و اقسامه

۲ - قصاص النفس

۳-وسائل اثبات القتل عمدا

۴-من احکام قصاص النفس

۵- قصاص ما دون النفس

-کتاب دیات

الدیهٔ واقسامها

مقادیر الدیات

من احکام القتل والدیات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضهٔ البهیّهٔ فی اللمعهٔ الدمشقیهٔ / المؤلف: الشهید الثانی/

۲-الزبدهٔ الفقهیهٔ فی شرح الروضهٔ البهیهٔ/ تالیف السیّد محمّد حسن ترحینی العاملی/ المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیّهٔ فی الفقه الإستدلالی / المؤلف : الإیروانی، الشیخ محمد باقر/ ناشر: موسسهٔ الفقه

عنوان درس به فارسی:	اصول (۱)		
عنوان درس به انگلیسی:	Principles of jurisprudence1		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با مبانی و قواعد و نظریه ی جدید دانش اصول فقه در حدّ حلقه ی دوم و کشف ارتباط میان قواعد با رشد و با فن استنباط احکام شرعی.

اهداف ویژه: ۱- شناخت حجیت خبر واحد در روایات و گزارشات تاریخی ۲-شناخت خبر متواتر

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱)کلیات (مفاهیم، ضرورت، اهداف، پیشینه)

۱- اجماع

۲- خبر متواتر

۳-سیره

۴-خبر واحد

۵-قاعده تسامع در ادله سنن

۶-دلیل عقلی تا ادله اصول عملیه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱-حلقه ثانیه، تألیف آیت الله سید محمد باقر صدر / چاپ موسسه نشر اسلامی‌وابسته به جامعه مدرسین

۲ -اصول الفقه، محمدرضا مظفر، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

۳-کفایۀ الاصول : آخوند خراسانی، مؤسسه آل البیت

عنوان درس به فارسی:	اصول ۲		
عنوان درس به انگلیسی:	Principles of jurisprudence 2 ((practical principles, Istihab		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با مبانی و قواعد و نظریه ی جدید دانش اصول فقه در حدّ حلقه ی دوم و کشف ارتباط میان قواعد با رشد و با فن استنباط احکام شرعی.

اهداف ویژه: - ۱- شناخت اصول عملیه۲ -بررسی تعارض ادله

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱)کلیات (مفاهیم، ضرورت، اهداف، پیشینه)
۱- اصول عملیه
۲-قاعده عملیه فی حاله الشک
۳- قاعده منجزیه العلم الاجمالی
۵. استصحاب
۶. تعارض ادله
۷. تعارض بین ادله محرزه
۸. تعارض بین اصول عملیه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱-حلقه ثانیه، تألیف آیت الله سید محمد باقر صدر / چاپ موسسه نشر اسلامی‌وابسته به جامعه مدرسین

۲ -اصول الفقه، محمدرضا مظفر، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

۳-کفایۀ الاصول: آخوند خراسانی، مؤسسه آل البیت

عنوان درس به فارسی:	تاریخ تحلیلی اسلام		نوع درس و واحد	
عنوان درس به انگلیسی:	Analytical history of early Islam		حوزوی ■	نظری ■
دروس پیش‌نیاز:			تخصصی □	عملی □
دروس هم‌نیاز:			اختیاری □	نظری-عملی □
تعداد واحد:	۲		رساله / پایان‌نامه □	
تعداد ساعت:	۳۲			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت تحلیلی نقاط عطف تاریخ صدر اسلام

اهداف ویژه: بعثت و چالشهای موجود در حجاز برای گسترش اسلام، ریشه‌های پیدایش سقیفه، ریشه‌های تاریخی پیدایش نهضت عاشورا

الف) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱)کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، احداث ، پیشینه)
۱- جاهلیت و ویژگی‌های آن با تاکید بر قرآن کریم
۲- بعثت و چالشهای موجود در حجاز برای گسترش اسلام
۳-نگاهی به شخصیت و ویژگی‌های زندگی پیامبر اکرم(ص) با تاکید بر قرآن کریم و نهج البلاغه
۴-شبهات مربوط به زندگی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
الف)ازدواج‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
ب)جنگهای پیامبر اکرم(ص)
ج) روابط خارجی پیامبر صلی الله علیه و آله
۵-ریشه‌های پیدایش سقیفه
الف) پیامبر اکرم(ص) و آینده جامعه اسلامی
ب)جریان غدیر خم
ج)پیامدهای سیاسی فرهنگی و اجتماعی سقیفه
۶-حوادث و تحولات عصر خلفای سه گانه
۷-نگاهی به تاریخ زندگی امیرالمومنین علی علیه السلام در دوران خلفا و عصر حاکمیت
۸- مشکلات امام علی(ع) در دوران حکومت -بررسی جنگهای جمل، صفین و نهروان
۹-تحلیل زندگی امام حسن علیه السلام با تاکید بر دلایل صلح حضرت با معاویه
۱۰-ریشه‌های تاریخی پیدایش نهضت عاشورا
۱۱-نهضت عاشورا و آثار و پیامدهای فرهنگی و سیاسی آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

-ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
-حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۵رصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱)تاریخ اسلام، رسول جعفریان، نشر علم
۲)تاریخ اسلام از منظر قرآن یعقوب جعفری، ناشر: دفتر نشر معارف
۳)زمینه‌های قیام امام حسین علیه السلام حسین عبدالمحمدی ، زمزم‌هدایت

عنوان درس به فارسی:	کلام مقارن		
عنوان درس به انگلیسی:	Comparative Theology(Imamology)	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	حوزوی ■	نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:	۲	اختیاری □	نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی با ویژگی‌و جایگاه امام معصوم((علیه السلام)).

اهداف ویژه: نقش و جایگاه امام (ع) بعد از نبوت و بررسی مساله غیبت و ارتباط آن با ضرورت وجود امام (ع)

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

ـ کلّیات

ـ مفاهیم (امامت، ولایت، وصایت، نص و ...)

ـ ختم نبوت و ضرورت امامت

ـ ویژگی های امام (علم، عصمت، کرامت و ...)

ـ جایگاه امام

ـ تکوینی (واسطه ی فیض، تصرّف در طبیعت و تفویض و ...)

ـ تشریعی (تفسیر و تبیین دین و ...)

ـ وظایف متقابل امام و امت

ـ وظایف امام (هدایت، رهبری، حفظ دین، تبلیغ و ترویج دین، اجرای احکام و ...)

ـ وظایف امت (شناخت، اطاعت و...)

ـ شمار امامان (با تکیه بر روایات لوح و ائمه اثنی عشر((علیهم السلام)) و ...)

ـ بررسی مسأله ی غیبت (با توجه به ضرورت وجود امام معصوم((علیهم السلام)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الشافی فی الامامۀ؛ سید مرتضی، مؤسسۀ الصادق
۲. تلخیص الشافی؛ شیخ طوسی، قم: نشر محبین
۳. تصحیح الاعتقاد؛ شیخ مفید
۴. اصول کافی؛ کلینی
۵. نقش ائمه((علیهم السلام)) در احیای دین؛ علاّمه عسکری، نشر : تهران بنیاد بعثت کتابخانه بزرگ اسلامی

عنوان درس به فارسی:	فلسفه اسلامی		
عنوان درس به انگلیسی:	Islamic philosophy	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	حوزوی ■	نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:	۲	اختیاری □	نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت تحلیلی فلسفه ی اسلامی با تأکید بر حکمت متعالیه.

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مواد فلسفی مثل اصالت وجود یا ماهیت، علی و معلولی، علت و انواع آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

ـ مقدّمه ی هستی شناسی، مفهوم وجود، واقعیت عینی، وجود و ماهیّت، احکام ماهیّت

ـ مقدمه ی اصالت وجود

ـ اصالت وجود (منشأ پیدایش بحث، مبادی تصوری اصالت وجود)

ـ وحدت در کثرت، وحدت و کثرت در وجود عینی، مراتب وجود

ـ علت و معلول (مفهوم علّیّت و معلولیت، کیفیت آشنایی ذهن با مفهوم علّت و معلول ... اهمّیت اصل علّیت، ضرورت علّی و معلولی (تلازم، تقارن، نیازمندی معلول در بقاء)

ـ سنخیت میان علّت و معلول (مناسبت میان علّت و معلول، قاعده ی الواحد)

ـ احکام علّت و معلول (دور و تسلسل)، علّت فاعلی (مفهوم، اقسام فاعل مختار، اراده و اختیار)

ـ علّت غایی (کمال، خیر، علّت غایی، غایت، هدفمندی جهان)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شرح مختصر منظومه؛ شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا

۲. شرح مبسوط منظومه؛ شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا

۳. جلد هفتم مجموعه آثار شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا

عنوان درس به فارسی:	تفسیر موضوعی

عنوان درس به انگلیسی:	Thematic interpretation(Historical verses of the Quran in Islam)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت تفسیر آیات تاریخی مربوط به صدر اسلام

اهداف ویژه: شناخت دیدگاه تاریخی قرآن کریم در باره جنگهای عصر نبوی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱ - کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، پیشینه و . . .)

۲- از ولادت تا بعثت پیامبر اکرم:

ولادت پیامبر اکرم (بروج ۴ – ۸ ، سوره فیل) ، نام پیامبر اسلام (احزاب ۴۰ ، آل عمران ۱۴۴ ، محمد ۲ ، فتح ۲۹) ، دوران کودکی پیامبر(ضحی ۶ – ۷ یونس ۱۶) ، دین پیامبر اسلام قبل از بعثت (شوری ۵۲ ، نحل ۱۲۳ ، حج ۷۸)

۳ - از بعثت تا هجرت به یثرب:

آغاز وحی (علق ۱ – ۵ ، مدثر ۱ – ۳ ، مزمل ۵) ، انذار عشیره (شعرا ۲۱۵ – ۲۱۴) ، دعوت عمومی(حجر ۹۴ – ۹۵) ، انقطاع وحی (ضحی ۱ – ۴ ، مریم ۶۴ – ۶۵) ، آزار و اذیت پیامبر و اصحاب (انعام ۳۴ ، مسد ۱ – ۵ ، فصلت ۲۶ ، ص ۴ ، حجر ۹۵ – ۹۶ ، نحل ۱۴۷ ، انعام ۴۰) ، لیله المبیت (بقره ۲۰۷) ،معراج پیامبر (اسراء ۱)

٤- از هجرت تا رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

سال اول هجرت : برادری و تشکیل امت واحد (توبه ۱۰۰ ، حشر ۹) ، مواجهه با یهودیان و منافقان (بقره ۱۴۶ ، بقره ۱۰۴ ، محمد ۲۹ ، بقره ۸ – ۱۰)

سال دوم هجرت:

تغییر قبله (بقره ۱۴۶ ، بقره ۱۴۲) ، تشریح جهاد (حج ۴۰ – ۳۹ ، انفال ۳۹) ،جنگ بدر (بقره ۲۱۷ ، بقره ۲۱۷ ، انفال ۷ ، انفال ۴۴ ، آل عمران ۱۳ ، انفال ۱۱ ، انفال ۹ –۱۰ ، انفال ۱۲ – ۱۳ ، انفال۱۷) ، بیرون کردن بنی قینقاع از مدینه (مائده ۵۲)

سال سوم هجرت:

غزوه غطفان (مائده ۱۱)، جنگ احد (انفال ۳۶ ، آل عمران ۱۲۱ ، آل عمران ۱۵۲ ، آل عمران ۱۵۳ ، آل عمران ۱۵۵)

سال چهارم هجری:

بیرون کردن یهودیان بنی نضیر از مدینه (حشر ۲) ، غزوه ذات الرقاع (نساء۱۰۲) ، غزوه بدر الموعد (آل عمران ۱۷۳ – ۱۷۴)

سال پنجم هجری:

جنگ احزاب (نسا ۵۱ –۵۲ ، احزاب ۱۰ – ۱۴ ، ۱۸ –۱۹ ، ۲۲ ، ۹ ، ۲۵) ، جنگ بنی قریظه (احزاب ۲۶ – ۲۷)

سال ششم هجری:

نبرد بنی مصطلق (منافقون ۸) ،رویداد افک (نور ۱۱) ، بیعت رضوان (فتح ۱۱ – ۱۲ ، فتح ۱۸ – ۱۹) ، صلح حدیبیه (فتح ۱ ، ۲۴ ، ۲۵)

سال هفتم هجری:

فرستادن نامه به حاکمان کشورهای مختلف (سبا ۲۸ ، اعراف ۱۵۸ ، فرقان ۱) ،نبرد خیبر (فتح ۱۸ –۱۹ ، ۱۵)

سال هشتم هجری:

جنگ ذات السلاسل (عادیات ۱۸) ، سریه اسامهٔ بن زید (نسا ۹۴) ، فتح مکه (نصر ۱۳) ، جنگ حنین (توبه ۲۵ – ۲۶)

سال نهم هجری:

جنگ تبوک (توبه ۳۸ –۳۹ ،۴۱ ، ۹۱ ، ۴۴ ، ۴۵ ، ۴۶ ، ۴۷ ، ۵۰ ، ۸۳ ، ۹۴) ، قضیه مسجد ضرار (توبه ۱۰۷ – ۱۰۸) ، قضیه مباهله (آل عمران ۶۱) ، اعلام برائت از مشرکین (توبه ۱ – ۲)

سال دهم هجری:

حجۀ الوداع و واقعه غدیر (مائده ۶۷) ، پیامبر اکرم (زمر ۳۰ ،
انبیا ۳۴ ، آل عمران ۱۴۴)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

-ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد

-حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۵درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۷۵درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱.تفسیر المیران، سید محمد حسین طباطبایی، انتشارات بنیاد علمی‌فکری علامه **طباطبایی**

۲.تفسیر نمونه،جمعی از نویسندگان، دارالکتب الاسلامیه

۳.تفسیر مجمع البیان، طبرسی، ناشر :دار المعرفۀ - بیروت - لبنان

۴.تفسیر کبیر، فخر رازی، تهران: اساطیر

عنوان درس به فارسی:	معارف حدیثی		
عنوان درس به انگلیسی:	Hadith knowledge(With emphasis on the Book of Tens of the Shias)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	ندارد		حوزوی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد		تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت متون حدیثی شیعه

اهداف ویژه: ۱- شناخت مهم ترین متون حدیثی شیعه و آشنایی با احادیث معصومان علیهم السلام

مباحث یا سرفصل‌ها:

مباحث عمومی‌تاریخ حدیث: چیستی تاریخ حدیث، حدیث در سده نخست اسلامی، گسترش کتابت حدیث در سده دوم هجری، مسئله اسناد و ارزیابی حدیث و چالش‌های آن، پیدایی جریان اصحاب حدیث و اثرات آن در تاریخ حدیث، عصر تدوین جوامع حدیثی.

مباحث تاریخ حدیث امامیه و قرائت نمونه هایی از احادیث: حدیث امامیه در عصر حضور، کتب اربعه از کافی تا تهذیبین،

قرائت احادیث کتاب العشره الکافی

راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

-ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد

-حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۷۵درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱.درسنامه قرائت و درک متون حدیثی،مهدی غلامی، ناشر: جمال

۲.آشنایی با تاریخ و منابع حدیث،سید کاظم طباطبایی، انتشارات مرکز نشر هاجر

۳.علوم حدیث و اصطلاحات آن،صبحی صالح، ناشر: اسوه

۴. الکافی (کتاب العشره) : کلینی

دروس تخصصی

عنوان درس به فارسی:	تاریخ در قرآن و روایات		
عنوان درس به انگلیسی:	History in the Qur'an and hadiths		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			مشترک ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت روش تاریخ نگاری قرآن و ویژگیو اهداف تاریخ در قرآن

اهداف ویژه: شناخت گونه‌های تاریخنگاری در قرآن و روایات، بررسی ویژگیو اهداف تاریخ در قرآن و روایات

مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات :(ضرورت، اهم منابع، تاریخچه و مبانی ...)

گونه‌های تاریخ نگاری و روش تاریخ نگاری قرآن و روایات:

۱. تاریخ نقلی
۲. تاریخ تحلیلی
۳. فلسفه نظری
۴. جامعه شناسی تاریخی

ویژگی‌های تاریخ نگاری در قرآن و روایات:

توحید مداری، حق مداری، آمیخته نشدن به افسانه و خرافه ، دوری از بیان مسائل خلاف اخلاق، دوری از بیش داوری، علیّت گرا بودن، آینده نگری، کم توجهی به اسامی‌اشخاص، ارائه الگوهای شایسته، خالی بودن از موضع گیری شخصی و قبیله ای، پرهیز از یکسو نگری ...

اهداف تاریخ در قرآن و روایات:

تربیت اعتقادی، تبین معارف اسلام در قالب نقل حوادث تاریخی، عبرت آموزی، اندیشیدن درباره سرگذشت تبهکاران و نیکوکاران، امید بخشی، قوت قلب دادان به مومنان و ...

سنت‌های الهی در تاریخ از منظر قرآن و روایات:

نصرت حق طلبان، خذلان اهل باطل، امتحان بندگان، هدایت مومنان و ...

نمونه‌های از تاریخ انبیای سلف و تاریخ اسلام در قرآن و روایات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بررسی برخی مسائل به عنوان تحقیق و کنفرانس به دانش پژوهان واگذار شود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئوپروژکشن ـ تخته وایت برد ـ پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- تاریخ در قرآن / مجید کافی /پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲- تاریخ در قرآن / عزت الله رادمنش / بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی.
۳.جامعه و تاریخ، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
۴.تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب،انتشارات امیر کبیر.
۵.فلسفه تاریخ، مرتضی مطهری ره، انتشارات صدرا.

عنوان درس به فارسی:	فلسفه علم تاریخ		
عنوان درس به انگلیسی:	Philosophy of history		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			مشترک ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲		اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت انتقادی جایگاه علم تاریخ و رابطه آن با دیگر علوم

اهداف ویژه: شناخت علمیت و آزمون پذیری علم تاریخ

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: (مفاهیم، اهمیت و ضرورت، اهداف ، منابع و مبانی)
  - روش شناسی تاریخی
  - علمیّت تاریخ، علیّت، آزمون‌پذیری و تبیین در تاریخ
  - عینیّت و حقیقت در تاریخ (میزان واقع‌نمایی و معرفت موجّه در تاریخ)
  - رابطه تاریخ و ارزش‌ها (مرزهای دخالت روا یا ناروایی ارزش‌ها در تاریخ)
  - رابطه علم تاریخ با دیگر علوم
  - تفسیر و تبیین در تاریخ
  - قانونمندی در تاریخ (مفهوم و انواع قانون، مفهوم و انواع تصادف)
  - نقد و بررسی دلایل منکران و مثبتان قانونمندی تاریخ
  - قوانین و سنن حاکم بر تاریخ

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بررسی برخی مسائل به عنوان تحقیق و کنفرانس به دانش پژوهان واگذار شود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئوپروژکشن ـ تخته وایت برد ـ پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ۱ فلسفه انتقادی تاریخ،سید ابوالقضل رضوی،سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. فلسفه تاریخ، شهید مرتضی مطهری، قم، انتشارات صدرا.
۳. تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب، انتشارات امیر کبیر.
۴. سنّت‌های تاریخ و فلسفه اجتماعی در مکتب قرآنی؛ سید محمد باقر صدر، تهران، رجاء.
۵. جامعه و تاریخ؛ محمد تقی مصباح یزدی، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).

عنوان درس به فارسی:	تاریخ پیدایش و گسترش تشیع		نوع درس و واحد
عنوان درس به انگلیسی:	History of the origin and development of Shiism		پایه ☐ نظری ■
دروس پیش‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
دروس هم‌نیاز:			اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد:	۲		رساله / پایان‌نامه ☐
تعداد ساعت:	۳۲		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت دیدگاها درباره پیدایش و گسترش تشیع

اهداف ویژه:-شناخت سیر پیدایش و گسترش تشیع

-بررسی انتقادی برخی از این دیدگاه ها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. **کلیات:** (مفاهیم: شیعه و تشیع، اهداف، ضرورت، منابع و پیشینه)

۲. زمینه‌های پیدایش و گسترش تشیع

۳. بررسی دیدگاهها در باره پیدایش تشیع

الف :تاریخ پیدایی شیعه از منظر امامیه

ب:بررسی انتقادی تاریخ پیدایی شیعه از منظر مستشرقان

ج:بررسی انتقادی تاریخ پیدایی شیعه از منظر اهل تسنن

۴. بررسی دیدگاهدر باره گسترش تشیع

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل ها
- برخی از عناوین سرفصل به صورت کنفرانس به دانش پژوهان واگذار شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. محمد بن محمد بن نعمان مفید، اوائل المقالات فی المذاهب و المفتارات

۲. المقالات و الفرق، سعد بن عبدالله

۳. فرق الشیعه، حسن بن موسی توبختی

۴. مقالات الاسلامیین، علی بن اسماعیل اشعری

۵. پیدایش و گسترش تشیع، عبدالله فیاض

عنوان درس به فارسی:	تاریخ قیام‌های شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	The history of Shia uprisings		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کل: شناخت زمینه ها، ماهیت،روند شکل گیری، اهداف و پیامدهای قیام‌های شیعی و چگونگی تعامل شیعیان با حکومت و دیگر رفتارهای سیاسی شیعیان

اهداف ویژه: شناخت مبانی اعتقادی، معیار و ملاکوآرمان‌های مشترک قیام‌های شیعی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات (ضرورت،اهداف، تاریخچه، منابع ، مفاهیم)

۲- مباحث نظری

الف: مبانی اعتقادی و قیام‌های شیعی (نگرش شیعیان درباره غصب خلافت و حکومت جور)

ب: معیار و ملاک‌های قیام‌های شیعی (همراهی امام معصوم، تایید امام معصوم، رهبر قیام، آرمان‌های قیام و ...)

ج:آرمان‌های مشترک قیام‌های شیعی (احیای دین و ...)

۳- پیشینه رفتارهای سیاسی شیعه تا قیام امام حسین(ع)

الف: افشاگری فاطمه زهرا(س)

ب: تحرکات سیاسی امیرالمومنین(ع)

ج: حرکت اعتراضی هواداران اهل بیت(ع) مثل ابوذر، مالک، حجربن عدی و ...

۴- قیام امام حسین(ع)

الف: زمینه ها، اهداف، فلسفه قیام (بررسی و نقد دیدگاه‌های مطرح در این زمینه)

ب: جایگاه محوری در قیام‌های شیعی (الگوگیری، خونخواهی، ...)

۵- مهمترین قیامبعد از عاشورا (بررسی اجمالی روند قیامو مقایسه شعارها، اهداف، پیامدها و ارتباط با معصومین(ع)

الف: توابین

ب:مختار

ج: قیام زید بن علی

د:نفس‌زکیه

ه: ابراهیم قتیل باخمری

و:صاحب فخ

۶- نتایج قیام‌های شیعی (گسترش تشیع، تشکیل دولت‌های شیعی تأثیرگذاری بر تعامل حاکمان با شیعیان و...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس بر اساس سرفصل
- واگذاری برخی عناوین به دانش پژوهان در قالب کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جنبش‌های شیعی در تاریخ اسلام /هاشم معروف الحسنی

۲. جنبش حسینیان /محمد حسن الهی زاده

۳. قیام‌های شیعی/ ابوذر کرم اللهی

۴. قیام‌های شیعه در عصر عباسی/ سمیره مختارالیثی

۵. امامان شیعه و جنبش مکتبی /محمدتقی مدرسی

۶. تشیع در مسیر تاریخ /سید حسین محمد جعفری

عنوان درس به فارسی:	تاریخ حکومت‌های شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	History of Shiite governments		
دروس پیش‌نیاز:			
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	

نوع درس و واحد		
نظری ■	پایه □	
عملی □	تخصصی ■	
نظری-عملی □	اختیاری □	
	رساله / پایان‌نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی□ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت حکومتو دولت‌های شیعی در قلمرو اسلامیو عوامل پیدایی و سقوط آنها تا آغاز صفویه

اهداف ویژه: شناخت علل و عوامل فراز و فرود حکومتو دولت‌های شیعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات: (ضرورت، اهداف، منابع، مفاهیم)

۱. حکومت‌های غرب جهان اسلام: ادریسیان، فاطمیان، بنی حمود اندلس (زمینه‌های پیدایش، سیر تاریخی، اقدامات سیاسی فرهنگی اقتصادی، آثار تمدنی و عوامل ضعف و ناپایداری)

۲. حکومت‌های شرق جهان اسلام: زیدیان یمن، علویان طبرستان، حمدانیان، آل بویه، اسماعیلیه ایران، سربداران، قراقویونلوها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. تدریس طبق سرفصل

۲. مشارکت دانش پژوهان در قالب ارائه تحقیق کلاسی و کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. خاندان‌های حکومت گر؛ استانلی لین پل

۲. آل بویه؛ علی اصغر فقیهی

۳. الکامل؛ ابن اثیر

۴. المواعظ والاعتبار، مقریزی

۵. اتعاظ الحنفاء بأخبار الأئمة الفاطميين الخلفاء، مقریزی

۶. تاریخ عرب، فیلیپ حتی

عنوان درس به فارسی:	تاریخ اندیشه‌های سیاسی شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	History of Shiite political thought (In the era of Ahl al-Bayt) (In the era of the absence (of Imam Zaman))		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت اندیشه سیاسی شیعه و تحلیل ادوار آن وبررسی مبانی آن، با تاکید بر عصر اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت مبانی نظری شیعه در عرصه اندیشه سیاسی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- -در عصر اهل بیت

کلیات: (ضرورت، اهداف، منابع، مفاهیم: اندیشه سیاسی، شیعه، امامت)

- مبانی نظری اندیشه سیاسی شیعه
- تطورات و سیر تکاملی اندیشه سیاسی شیعه از ابتدا تا عصر غیبت
- تفاوت‌های اندیشه سیاسی شیعه با اهل سنت
- گفتمان امامت (بررسی شئون امامت، بررسی مرجعیت دینی یا سیاسی بودن ائمه)
- نقش فقه سیاسی شیعه در شکل گیری و تکامل اندیشه سیاسی شیعه
- اندیشه پردازان شیعه در عرصه اندیشه سیاسی تا عصر غیبت
- گفتمان شیعه در عصر حضور(گفتمان انتظار، گفتمان تقیه، گفتمان تعامل)

- در عصر غیبت

۱- کلیات : ضرورت، اهداف، منابع، مفاهیم: (عصر غیبت، ولایت فقیه)

۲- تطورات و سیر تکاملی اندیشه سیاسی شیعه از ابتدای عصر غیبت تا عصر حاضر

الف: تاثیرات غیبت امام معصوم(ع) بر تکامل اندیشه سیاسی شیعه

ب: تاثیر پذیری اندیشه‌های سیاسی دوره غیبت از مسئله امامت و جانشینی امامان معصوم(ع)

ج: اندیشه پردازان شیعه در عرصه اندیشه سیاسی از ابتدای عصر غیبت تا قرن ششم (شیخ مفید، سید مرتضی، شیخ طوسی ...)

د: اندیشه پردازان شیعه در عرصه اندیشه سیاسی از قرن ششم تا عصر حاضر (محقق کرکی، شهید ثانی، وحید بهبهانی، ملا احمد نراقی، محمد حسن نجفی، شیخ انصاری، امام خمینی«ره»)

۳- ادوار اندیشه سیاسی شیعه از ابتدای غیبت کبری تا عصر حاضر

۴- گفتمان شیعه در عصر غیبت(انتظار، تقیه، تعامل)

۵- نقش حکومت‌های شیعه در تثبیت و تبیین اندیشه سیاسی شیعه (آل بویه، سربداران، آل کیا، مرعشیان، صفویه ...)

۶- ولایت فقیه در اندیشه سیاسی شیعه در عصر غیبت کبری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. برگزاری کنفرانس درسی ۲-ارائه مقاله پژوهشی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تشیع در مسیر تاریخ، سید حسین‌محمد جعفری
۲. الشیعه والحاکمون، مغنیه
۳. تاریخ الشیعه، مظفر
۴. ولایت فقیه، امام خمینی(ره)
۵. ولایت فقیه ولایت فقاهت و عدالت، عبدالله جوادی آملی

عنوان درس به فارسی:	شیعه و تمدن اسلامی		
عنوان درس به انگلیسی:	Shiites and Islamic civilization (with emphasis on systems)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت نقش شیعه در تاسیس، شکوفایی، احیا و نوسازی تمدن اسلامی

اهداف ویژه:

۱- تاکید بر نقش تمدن ساز شیعیان برگرفته از آموزه‌های شیعی

۲- شناخت مظاهر تمدنی شیعیان

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات و مفاهیم:

- بیان ضرورت و اهمیت بحث و معرفی منابع
- مفاهیم (شیعه، تمدن اسلامی)
- آموزهای عام و خاص شیعه با تاکید بر نقش آنها در تمدن(امامت، انتظار و مهدویت، تقیه)

- شیعه و مظاهر تمدن اسلامی

- علوم
- فنون
- معماری و شهرسازی
- تشکیلات
- اخلاق و فرهنگ
- نهادهای آموزشی شیعه
- حوزه‌های علمیه
- مساجد، حسینیهو تکایا
- دارالعلم ها
- کتابخانهو خانه‌های علما

- نقش دولتهای شیعه در رشدو شکوفایی تمدن اسلامی

- آل بویه
- فاطمیان
- حمدانیان
- صفویه
- دولتهای یمن

- اندیشه‌های صاحبنظران شیعی درباره احیا و نوسازی تمدن اسلامی:

- سید جمال الدین اسد آبادی
- امام خمینی(ره)
- شهید صدر
- شهید مرتضی مطهری
- آیت الله خامنه ای
- و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه کنفرانس توسط دانش پژوهان
- ارائه تحقیق کلاس زیر نظر استاد

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ابن ندیم، الفهرست.
۲. امین، سید محسن، اعیان الشیعه.
۳. شیخ آغا بزرگ طهرانی، الذریعه الی تصانیف الشیعه.
۴. ولایتی،علی اکبر، نقش شیعه در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران.
۵. صدر، سید حسن، تأسیس الشیعه لعلوم الاسلام.

عنوان درس به فارسی:	منابع و مآخذ تاریخ تشیع		
عنوان درس به انگلیسی:	Sources and references of Shiite history		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت منابع مطالعاتی و پژوهشی در تاریخ تشیع

اهداف ویژه: شناخت پژوهشی در تاریخ تشیع

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات : (ضرورت ، اهداف، پیشینه، منابع، مفاهیم)

۲. منابع کهن:

- منابع تاریخ عمومی(تاریخ یعقوبی، مروج الذهب مسعودی، موسوعهٔ التاریخ، ...)
- منابع تاریخ محلی (تاریخ قم، تاریخ طبرستان، تاریخ نیشابور، ...)
- منابع تایخ دودمانی
- منابع تراجم و رجال (رجال کشی، فهرست ابن ندیم، فهرست شیخ طوسی، فهرست نجاشی و ...)
- منابع تاریخ ائمه، (مناقب ابن شهرآشوب، ارشاد مفید، انساب الاشراف و ...)

۳. تحقیقات جدید:

- آثار مستشرقان، مدخل‌های دائرالمعارف ها، تکنگاری ها، رساله‌های مرتبط، مقالات و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ارائه تحقیق کلاسی به دانش پژوهان

۲. برگزاری کنفرانس توسط دانش پژوهان با توضیحات تکمیلی استاد

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تاریخ یعقوبی

۲. مروج الذهب مسعودی

۳. تاریخ قم، حسن بن محمد قمی

۴. رجال کشی

۵. فهرست ابن ندیم

عنوان درس به فارسی:	تاریخ اجتماعی شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	Shiite Social History	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ■
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ■	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت سبک زندگی و مسائل اجتماعی شیعیان

اهداف ویژه: شناخت سبک اجتماعی شیعیان

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات (ضرورت، اهداف،پیشینه، منابع، مفاهیم : تاریخ اجتماعی، شیعه جغرافیای زیستی شیعیان) ؛

۲- سبک زندگی و مسائل اجتماعی شیعیان

الف: آداب و رسوم

۱- جشن ها

۲- عزاداری ها

۳- ادعیه و زیارت

ب: حرف و مشاغل شیعیان

ج: مهمترین نهادهای شیعه؛ نقابت، روحانیت و مرجعیت

د: نمادهای تشیع: (جهر به بسم الله، شهادت ثالثه، گنبد سازی و معماری‌های ویژه شیعه)

۳- آسیب شناسی سبک زندگی شیعیان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- شبوه مرسوم
- واگزاری برخی سرفصلبه دانش پژوهان در قالب کنفرانس کلاسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- تاریخ اجتماعی شیعه/ محسن الویری

۲- اعیان الشیعه | سید محسن امین / بیروت/ دارالتعاریف / ۱۴۰۳ق .

۳- تاسیس الشیعه / سید حسن صدر قم/ کتابشناسی شیعه / ۱۳۹۵ش

۴- سازمان وکالت و نقش آن در عصر ائمه (ع) محمد رضا جباری/ قم / موسسه امام خمینی (ره)/۱۳۸۲ش

۵- شیعیان از سقوط بغداد تا ظهور صفویه / محسن الویری/ تهران / دانشگاه امام صادق (ع)/ ۱۳۸۴ش

عنوان درس به فارسی:	شیعه در جهان معاصر		نوع درس و واحد
عنوان درس به انگلیسی:	Shiites in the contemporary world		پایه ☐ نظری ■
دروس پیش‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
دروس هم‌نیاز:			اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد:	۲		رساله / پایان‌نامه ☐
تعداد ساعت:	۳۲		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت وضعیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و تمدنی شیعیان در جهان معاصر با تاکید بر نقش انقلاب اسلامی

اهداف ویژه: شناخت نقش انقلاب اسلامی‌در شکل گیری و تکامل تمدن نوین اسلامی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات: اهداف، ضرورت، منابع، مفاهیم: (شیعه، اقلیت،اکثریت، هویت، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، ژئوپلتیک، انقلاب اسلامی، ولایت فقیه)

۱- وضعیت جمعیتی شیعیان(اکثریت،اقلیت)

۲- وضعیت جغرافیایی و ژئوپولتیکی شیعیان

۳- بررسی وضعیت اجتماعی شیعیان (بررسی فکری، هویتی و جریانی) با تاکید بر نقش انقلاب اسلامی

۴- بررسی وضعیت فرهنگی شیعیان(بررسی اندیشه‌ای هویتی و جریانی) با تاکید بر نقش انقلاب اسلامی

۵- بررسی وضعیت سیاسی شیعیان(بررسی اندیشه‌ای و جریانی) با تاکید بر نقش انقلاب اسلامی

۶- شیعه و تمدن نوین اسلامی‌با تاکید بر نقش انقلاب اسلامی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- شیوه مرسوم
- تحقیق کلاسی و کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شیعه و نظام بین الملل، سید علیرضا عالمی سال اخیر، مظفر نامدار

۲. مراکز شیعه در دوران اسلامی‌و شیعه در جهان امروز، مرتضی اکبری واشرف اکبری

۳. نقدی بر ژئوپلتیک شیعه فرانسوا توال، سید علیرضا عالمی رهیافتی بر مبانی،مکتبها و جنبشهای سیاسی شیعه در صد

۴. جغرافیای سیاسی شیعیان منطقه خلیج فارس، زینب متقی زاده

۵. انقلاب اسلامی‌پیامدها و زمینه ها، منوچهر محمدی

دروس اختیاری

عنوان درس به فارسی:	تاریخ تشیع از منظرمسلمانان غیر شیعی		
عنوان درس به انگلیسی:	History of Shiism from the perspective of non-Shiite Muslims (Beliefs, characters and governments)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲	اختیاری ■ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت تاریخ تشیع(عقاید و شخصیتو دولت ها) از منظر مسلمانان غیر شیعی

اهداف ویژه: شناخت دیدگاه پیروان سایر مذاهب اسلامی‌نسبت به تشیع

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات: (ضرورت، هدف ، منابع، مفاهیم)

۲- جایگاه و اهمیت مطالعات تاریخ تشیع نزد غیر شیعیان

۳- مطالعات غیر شیعیان در تاریخ تشیع

الف – مبانی

ب- اهداف

ج- شیوه‌ها

د- تحولات

۴- محورهای مطالعاتی غیر شیعیان در تاریخ تشیع :

الف- چهره‌های شاخص شیعی

ب – باورها و اعتقادات شیعی

ج- فرقه

د- فرهنگ و آداب و رسوم شیعه(وضعیت فرهنگی، اجتماعی، اعتقادی و سیاسی شیعی ...)

ه- قیامو دولت‌های شیعی

۵- مهم ترین شخصیتی غیر شیعی که به تاریخ تشیع پرداخته اند:

(ابن صباغ مالکی، ابن حجر عسقلانی، خطیب بغدادی، ابن عساکر ...)

۶- تاثیر متقابل شیعیان و غیرشیعیان در مطالعات تاریخ تشیع: (مراکز، مجلات، دایرةالمعارفو همایش‌ها ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. تدریس بر اساس سرفصل

۲. واگذاری برخی عناوین به دانش پژوهان در قالب کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. اهل بیت(ع) از دیدگاه اهل سنت /علی اصغر رضوانی

۲. اهل بیت(ع) در تفاسیر اهل سنت /علیرضا عظیمی‌فر

۳. امامان اهل بیت(ع) در گفتار اهل سنت/ داود الهامی

۴. مفهوم شناسی شیعه در منابع اهل سنت/ محمد غفوری (مقاله)

عنوان درس به فارسی:	شیعه و علوم (گسترش و پیدایش علوم)		
عنوان درس به انگلیسی:	Shiites and science (development and genesis of sciences)		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ■ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت نقش شیعه در پیدایش و گسترش (علوم اسلامی، انسانی، طبیعی، و عقلی)

اهداف ویژه: شناخت نقش شیعیان در پیدایش و گسترش علوم اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات (مفاهیم، اهداف، ضرورت، منابع)
۲. طبقه بندی علم در نزد شیعیان
۳. نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی(تفسیر، حدیث، تاریخ و ...)
۴. نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم انسانی، طبیعی و عقلی (مدیریت، حقوق، علم النفس و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱.تدریس بر اساس سرفصل
۲.واگذاری برخی عناوین به دانش پژوهان در قالب کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. اعیان الشیعه، محسن امین
۲. طب الائمه، حسین بن بسطام
۳. تاریخ طب در ایران بعد از اسلام ، محمود نجم آبادی
۴. تاریخ نجوم اسلامی، کرلو الفونسو نلینو مترجم: احمد آرام
۵. تاسیس الشیعه، سید حسن صدر

عنوان درس به فارسی:	خاور پژوهان و تاریخ تشیع		
عنوان درس به انگلیسی:	Orientalists and the history of Shiism	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ■
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ■	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت آراء و دیدگاه‌های خاور پژوهان درباره تشیع، روش مطالعه آنان و مراکز شیعه پژوهی

اهداف ویژه: شناخت دیدگاه خاور پژوهان در باره تشیع نقد آنها.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات : ضرورت، هدف، تاریخچه، منابع ، (مفاهیم: خاورشناسان، تشیع)

۲- زمینه‌های و عوامل و انگیزه‌های خاور پژوهان برای پژوهش در تشیع

۳- تاثیر انقلاب اسلامی‌و شخصیت امام خمینی(ره) بر مطالعات شیعه شناسی در غرب

۴- بررسی روش شیعه پژوهی مستشرقان

۵- بررسی و نقد آثار خاور پژوهان درباره تشیع

۶- معرفی مراکز مهم شیعه شناسی (مجلات سایتو ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱.رعایت سرفصلدر تدریس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الاستشراق/ إدوارد سعید

۲. مطالعات اسلامی‌در غرب /محسن الویری

۳. مطالعات شیعه شناسی در غرب /ابوالقاسم نقیبی عباس احمدوند

۴. تاریخ ملل و دول اسلامی/ بروکلمن

۵. تشیع /هانیس هالم

عنوان درس به فارسی:	جغرافیای جهان اسلام		
عنوان درس به انگلیسی:	Geography of the Islamic world	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	جبرانی ☐	نظری ■
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ■	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت جغرافیایی کشورهای اسلامی، شناسایی ظرفیت های ژئوپلتیکی جهان اسلام برای بهره‌گیری از فرصت های آن در عرصه نظام بین المللی بر مبنای نظریه ی وحدت اسلامی و عزّت و اقتدار مسلمانان.

اهداف ویژه: شناخت جغرافیای سیاسی و نقش آن در تمدن‌های گذشته و حال.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفاهیم و کلّیات
- مفاهیم، جغرافیا، سیاست و جغرافیای سیاسی و ژئوپلتیک و مفاهیم مرتبط
- آشنایی با جغرافیای سیاسی و ژئوپلتیک
- تاریخچه ی جغرافیای سیاسی
- جغرافیای سیاسی در تمدّن یونانی، رومی، اسلامی
- تاریخچه ی ژئوپلتیک
- تحوّلات جهانی و نظریه های ژئوپلتیکی در هزاره ی سوم
- سیری در پیدایش و گسترش جهان اسلام
- پیدایش و گسترش اسلام در شبه جزیره عربستان
- گسترش محدوده ی جغرافیایی اسلام به آسیا، آفریقا و اروپا
- توانمندی های جغرافیای جهان اسلام
- جغرافیای طبیعی، انسانی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جهان اسلام
- توزیع و تقسیم بندی جغرافیای جهان اسلام
- تقسیم جهان اسلام بر مبنای قاره ای، مذهبی، قومیتی و امّ القری
- هجوم غربیان به مرزهای جغرافیای جهان اسلام (از جنگ صلیبی به بعد)
- نقش استعمارگران غربی در توزیع جغرافیای جهان اسلام در قرن ۱۹ و ۲۰
- ظهور خاورمیانه در عرصه رقابت های ابرقدرت ها
- آمریکا و پروژه ی خاورمیانه جدید

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصلتوسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مبانی جغرافیای سیاسی؛ دره میرحیدر

۲. ژئوپلتیک؛ عزت ا... عزتی

۳. جغرافیای سیاسی جهان اسلام؛ عزت ا... عزتی

۴. شناخت کشورهای اسلامی؛ غلام رضا گلی زواره

عنوان درس به فارسی:	تاریخ فرق شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	History of Shiite sects	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ■
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ■	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت فرقه‌های شیعه و آراء و اندیشه‌های آن ها

اهداف ویژه: بررسی آراء و اندیشه‌های فرقه‌های شیعی نظیر: اثنی عشریه، کیسانیه، زیدیه، اسماعیلیه، واقفیه وفرقه‌های منسوب به شیعه نظیر: غالیان، صوفیه، بهائیت و بابیت ، شیخیه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات: (اهداف، ضرورت، منابع، مفاهیم: فرقه، تشیع، امامیه)
۲. نگاهی گذرا به اثنی عشریه (عقاید سیاسی و کلامی، مروری مختصر بر سابقه تاریخی، چگونگی تعامل با سایر مسلمانان)
۳. نگاهی گذرا به کیسانیه (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه، وضعیت کنونی)
۴. نگاهی گذرا به زیدیه (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه و انشعابات، وضعیت کنونی)
۵. نگاهی گذرا به اسماعیلیه (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه و انشعابات، وضعیت کنونی)
۶. نگاهی گذرا به واقفیه (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه و زمینه‌های پیدایش، وضعیت کنونی)
۷. فرقه‌های منسوب به شیعه و دیدگاه امامیه درباره آنها

الف : غالیان (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه، زمینه‌های بروز)
ب: صوفیه (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه، زمینه‌های بروز)
ج: بهائیت و بابیت (عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه، زمینه‌های بروز)
د: شیخیه(عقاید سیاسی و کلامی، تاریخچه، زمینه‌های بروز)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش معمول به اضافه ارائه تحقیق کلاسی
کنفرانسی توسط دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- فرق الشیعه؛ نوبختی
۲- المقالات و الفرق؛ اشعری
۳- الفرق بین الفرق؛ بغدادی
۴- الملل و النحل؛ شهرستانی
۵- غالیان؛ نعمت الله صفری فروشانی
۶- تاریخ فرق اسلامی، محمد ابوزهره

عنوان درس به فارسی:	جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه		
عنوان درس به انگلیسی:	Shiite historical and human geography		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			پایه ☐ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			تخصصی ■ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ☐ موارد دیگر: .....

هدف کلی: شناخت جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه

اهداف ویژه: آشنایی با جغرافیای تاریخی و انسان‌شناسی شیعه در آفریقا، آسیا، اروپا، آمریکا واقیانوسیه تا پیروزی انقلاب اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات (ضرورت، اهداف، تاریخچه، منابع، مفاهیم: جغرافیای تاریخی، جغرافیای انسانی)

۲- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در آسیا (ایران، هند، پاکستان، افغانستان، اندونزی، یمن، بحرین، و...) تا پیروزی انقلاب اسلامی

۳- جغرافیای تاریخی و انسان‌شناسی شیعه در آفریقا (تانزانیا، کنیا، اوگاندا، موزامبیک، ماداگاسکار، موریس، و ..) تا پیروزی انقلاب اسلامی

۴- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در اروپا (اتریش، اسپانیا، اکراین، آلبانی، بوسنی، فرانسه، مقدونیه، هلند و..) تا پیروزی انقلاب اسلامی

۵- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در آمریکا (آرژانتین، پاناما، کانادا، و...) تا پیروزی انقلاب اسلامی

۶- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در اقیانوسیه تا پیروزی انقلاب اسلامی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. روش مرسوم

۲. ارائه تحقیقات میدانی به دانش پژوهان بومی‌هر منطقه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. درسنامه جغرافیای تاریخی شیعه/ سید ابوالحسن نواب

۲. اطلس شیعه/ رسول جعفریان

۳. جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در جهان اسلام /رسول جعفریان

۴. وضعیت شناسی شیعیان در جهان / پژوهشگاه جامعةالمصطفی(ص)

۵. تاریخ شیعه در ایران / رسول جعفریان